

Реформу державного управління «активовано»

Егор ПАХНОВЕЦЬКИЙ,
Тарас РОМАНЮК

Хід реформи державного управління та її перспективи обговорювали 23 лютого 2015 року на засіданні «круглого столу», ініційованого Комітетом Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування спільно з Національним агентством України з питань державної служби. Його тему «Професіоналізація державної служби та забезпечення прав громадян на якісні державні послуги в рамках обговорення проекту нової редакції Закону України «Про державну службу» Голова комітету Сергій ВЛАСЕНКО, відкриваючи обговорення, визначив як комплекс проблем і непростих рішень.

55

Голова Національного агентства з питань державної служби Костянтин ВАЩЕНКО, презентуючи проект нової редакції закону «Про державну службу», зазначив, що документ наразі ще перебуває в секретаріаті Кабінету Міністрів України. Але оприлюднив основні його новели та ключові пріоритети – такі, як: розмежування політичних і адміністративних посад; запровадження механізму виключно конкурсного відбору на державну службу; запровадження інституту державних секретарів за моделлю «топ-менеджменту» в органах державної влади.

Інституційна ж новелістика – це передбачена законопроектом поява такого колегіального органу, як Комісія з питань вищого корпусу державної служби, що має стати «ударом по політичних квотах» під час призначення осіб на посади й ефективним «механізмом деполітизації та професіоналізації» державної служби.

Запроваджуються: по-перше, конкурсність вступу на всі посади державної служби; по-друге, їхня класифікація залежно від обсягу повноважень, складності й відповідальності разом зі зміненою системою рангів на «спеціальні відзнаки»; по-третє, строковість призначення на посади, що стосуватиметься службовців категорії «А». До неї належать найвищі державні службовці (державний секретар Кабінету Міністрів України та його заступники; державні секретарі міністерств та їхні заступники; керівники центральних органів виконавчої влади та керівники державних органів з особливим статусом – таких, як Рахункова палата тощо). Категорія «Б» – це всі керівники структурних підрозділів всіх органів влади. Категорія «В» – виконавці, спеціалісти, які є в кожній державній структурі.

Костянтин Ващенко зауважив, що «один із найбільших викликів – це оплата праці». Враховуючи 10-відсоткове скорочення, лишається приблизно 290 тисяч державних службовців. Із них 40 відсотків отримують заробітну плату на рівні мінімальної, яка встановлена державою, тобто 1218 гривень. На районному ж рівні, особливо на рівні місцевого самоврядування, нині склалася така ситуація: аби виплатити держслужбовцю навіть мінімальну заробітну плату за посадового окладу в

700–800 гривень, лише за рахунок премії «дотягують» хоча б до виконання трудового законодавства. Нині в структурі оплати праці держслужбовця 30 відсотків – це посадовий оклад, а 70 – становлять різноманітні надбавки та премії. Звісно, усе це не мотивує й не додає бажання робити кар'єру на державній службі, прокоментував ситуацію Костянтин Ващенко, водночас зазначивши, що вже розроблена та запроваджується нова модель оплати праці, яка враховуватиме реалії. У ній передбачено істотно підвищення мінімальних окладів – до не менш як 70 відсотків, хоча експерти пропонували відсотків 80, а деякі – навіть 90. Але за основу взято «компромісний» варіант: 70 відсотків становитиме оклад, а 30 – премії, до того ж чітко встановлені й для всіх зрозумілі. Одна премія – до 10 відсотків – буде щомісячною за результатами роботи. Друга – до 20 відсотків – нараховуватиметься за результатами щорічної оцінки згідно з визначеними підходами й критеріями. Всі інші надбавки, премії та доплати буде скасовано. Крім того, консенсусним також стало рішення про переведення державних службовців на загальну систему пенсійного забезпечення.

Учасники «круглого столу» обговорювали деталі проекту реформ у контексті «децентралізації» – ймовірної перспективи докорінної зміни системи державного управління в Україні.

Але найжвавіша дискусія прогнозовано точилася навколо двох питань: чи стануть службовці в нових умовах ефективними менеджерами й водночас якісними надавачами державних послуг, а також щодо їхнього матеріального забезпечення. Обидва ці питання, наче «два боки однієї медалі», наголосив, модеруючи обговорення, Сергій Власенко. Й основним завданням очікуваного закону «Про державну службу», по суті, і є дотримання цього балансу: між забезпеченням соціально-політичного і матеріального статусу державного службовця й матеріальною спроможністю держави забезпечити ефективне управління країною та отримання громадянами якісних адміністративних послуг.

Фото Миколи БІЛОКОПИТОВА.

